

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Pyrzyce na rok 2014 stanowi realizację zapisu art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku. Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorządy gminne oraz sposób ich realizacji. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

Głównymi założeniami programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację programu.

Program przygotowano w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie realizacji poprzednich edycji programu z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w oparciu o diagnozę, na którą złożyły się analiza problemów społecznych i zasobów instytucjonalnych.

Program jest adresowany do osób fizycznych i prawnych realizujących zadania w wymienionych obszarach, do osób z grup ryzyka, uzależnionych i ich rodzin oraz wszystkich mieszkańców Gminy Pyrzyce.

Realizacja zadań programu finansowana jest głównie ze środków pozyskanych z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Pyrzyce jest kontynuacją obowiązującego do końca 2013 roku Programu, którego wskaźniki rokrocznie były monitorowane i przedstawiane w formie sprawozdań Radzie Miejskiej w Pyrzycach.

PROGRAM

1. Adresaci programu

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu dotyczą części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Pyrzyce, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności do:

- dzieci i młodzież zagrożonej uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli,

- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu (w tym pijących szkodliwie lub ryzykownie)
- osób uzależnionych od alkoholu,
- osób współuzależnionych,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową,
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii („trzeźwych alkoholików”).

2.Partnerzy/Realizatorzy Programu

Ze względu wielopłaszczyznowe oddziaływanie problemu alkoholizmu na społeczność Gminy Pyrzyce przyjęto realizatorów i partnerów Programu takich jak:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach,
- Poradnia Psychiatryczna w Pyrzycach,
- Izba Wyrzeźwień w Szczecinie,
- Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach,
- Straż Miejska w Pyrzycach
- Klub Abstynenta „Krokus” w Pyrzycach,
- Szkoły Podstawowe,
- Publiczne Gimnazjum w Pyrzycach,
- Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego w Pyrzycach,
- Kluby Sportowe.

3. Uwarunkowania prawne realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W Polsce podstawą prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (t.j. z 2012r. poz. 1356 ze zm.). Podstawą prawną działań Gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych jest zapis art. 4¹ cytowanej ustawy, zgodnie z którym prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Program koresponduje z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1483 ze zm.) oraz zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity z 2010r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.)

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 wśród najważniejszych problemów wymienia:

- szkody zdrowotne wynikające ze spożywania alkoholu,
- nadmierną dostępność alkoholu,
- zaburzenia życia rodzinnego związku z alkoholem, w tym szkody zdrowotne i rozwojowe dzieci z rodzin alkoholowych,
- picie alkoholu przez dzieci młodzież,
- zjawisko przemocy w rodzinie w związku z używaniem alkoholu,
- pogarszającą się jakością działań podejmowanych przez gminy w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wydatkowanie środków z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych na zadania niezwiązane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- naruszenie prawa związane z alkoholem,

- brak naukowych danych na temat strat ekonomicznych związanych z alkoholem.

W założeniach Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ujęto następujące zapisy dotyczące samorządów gminnych: samorzady gminne, realizujące zadania określone w ustawie w formie Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, korzystają z pomocy merytorycznej o organizacyjnej samorządów województw oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do realizacji wybranych celów mogą tworzyć porozumienia międzygminne oraz współpracować z instytucjami powiatowymi.

Organizacje pozarządowe są ważnym partnerem w realizacji zadań określonych w Programie na szczeblu centralnym, wojewódzkim i gminnym.

Organy administracji rządowej i samorzady lokalne współpracują ze środowiskami samopomocowymi osób z problemami alkoholowymi, udzielając im odpowiedniego wsparcia i korzystając z ich pomocy.

4. Cele główne programu

- **Zapewnienie ciągłości działań o charakterze terapeutycznym, edukacyjnym i doradczym dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.**
- **Propagowanie trzeźwości i abstynencji w społeczności lokalnej.**
- **Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zapobieganie powstawaniu nowych.**

ZADANIA DO REALIZACJI

1. Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Kontynuacja działań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy, do którego podstawowych zadań min. należy:

- motywowanie do podjęcia terapii,
- doradztwo i konsultacje – psycholog i terapeuta w sprawie uzależnień oraz przemocy,
- realizacja programu terapeutycznego – terapia indywidualna i grupowa,
- objęcie działaniami profilaktycznymi osób dowiezionych w stanie nietrzeźwości do Izby Wytrzeźwień w Szczecinie.

Zakres finansowania działalności Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego:

- wynagrodzenia dla osób zatrudnionych – psychologa i terapeuty uzależnień oraz specjalisty do spraw przemocy,
- dotacja celowa na realizację działań profilaktycznych w Izbie Wytrzeźwień w Szczecinie.

2. Działania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii,
- kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- występowanie do sądu z wnioskiem o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia osób uzależnionych od alkoholu,
- monitorowanie sytuacji osoby zobowiązanej do leczenia.

Zakres finansowania:

- koszty opinii biegłych,

- opłaty sądowe związane ze składaniem wniosku o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia,
- wynagrodzenie członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- poradnictwo psychologiczne w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym ,
- prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w rodzinach.
Zakres finansowania:
- wynagrodzenie specjalistów- psychologa i terapeuty oraz konsultanta ds. przemocy.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Świetlice Środowiskowe:

- kontynuacja pracy oraz rozszerzanie sieci świetlic środowiskowych w Gminie Pyrzyce,
- kontynuacja prac remontowych oraz adaptacyjnych Klubu Młodzieżowego w Pyrzycach,
- uruchomienie działalności Klubu Młodzieżowego w Pyrzycach, przy ul. Bogusława 5.

Zakres finansowania:

- zakup materiałów papierniczych, szkolnych, dydaktycznych, spożywczych innych niezbędnych do prowadzenie oraz polepszenia jakości zajęć z dziećmi i młodzieżą,
- koszty prac remontowych prowadzonych w lokalu Klubu Młodzieżowego w Pyrzycach,
- wynagrodzenia dla wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych Świetlicach Środowiskowych oraz w Klubie Młodzieżowym w Pyrzycach,

2.,,Upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i rekreacji w tym organizacja przygotowań i uczestnictwo w imprezach sportowych w ramach współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży szkolnych. Organizacja zajęć i zawodów oraz innych imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych.

Zakres finansowania obejmuje dofinansowanie lub współfinansowanie imprez organizowanych przez organizacje pozarządowe i uczniowskie kluby sportowe.”

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspomaganie działalności Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Krokus” w Pyrzycach.

Zakres finansowania m.in.:

- Udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego - prowadzenie Klubu Abstynenta, w tym utrzymanie lokalu i działalność merytoryczna.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Kontrola zasad sprzedaży napojów alkoholowych w punktach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych prowadzona jest przez członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydaje opinię o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

VI. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powoływani są przez Burmistrza Pyrzyc zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 0, poz. 473 ze zm)
2. Komisja wykonuje swoje obowiązki w oparciu o Regulamin Organizacyjny KRPA zatwierdzony przez Burmistrza Pyrzyc.
3. Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 ze zm.) w skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Za udział w posiedzeniu Komisji członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości 8 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11.09.2013r (Dz. U. 2013r., poz. 1074)
5. Za przeprowadzenie wywiadu u osoby uzależnionej lub jej rodziny członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie zgodnie z RRM przywołanym w pkt 4.
6. Za przeprowadzenie kontroli pięciu punktów sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych przysługuje członkowi Komisji wynagrodzenie zgodnie z RRM przywołanym w pkt 4.
7. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów przejazdu w związku z wykonywanymi obowiązkami oraz udziałami w szkoleniach, na zasadach obowiązujących pracowników Urzędu Miejskiego z tytułu podróży służbowej na terenie kraju.

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba osób uzależnionych i pijących szkodliwie, członków ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy korzystających ze wsparcia Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego,
- liczba uczestników Grupy Wsparcia dla Uzależnionych,
- liczba uczestników Grupy Wsparcia dla Współuzależnionych,
- liczba osób, wobec których prowadzono postępowanie o zobowiązanie do leczenia uzależnienia,

- liczba osób skierowanych na badanie do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
- liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin, z którymi przeprowadziła rozmowy KRPA,
- liczba rodzin z problemem uzależnienia i przemocy w rodzinie objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej,
- liczba uczestników zajęć w Świetlicach Środowiskowych,
- liczba uczestników zajęć w Klubie Młodzieżowym w Pyrzycach,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach sportowych i sportowo-rekreacyjnych.
- liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami w ramach zagospodarowania czasu wolnego w okresie ferii i wakacji,
- liczba wydanych opinii wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- liczba osób będących pod wpływem alkoholu odwiezionych przez Policję do Izby Wyrzeźwień,

Realizacja programu

Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień, który przygotowuje projekt Programu, sprawuje bieżący nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością działań z zadaniami ujętymi w zatwierdzonym Programie.

Zasady finansowania programu.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 roku są wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.